

Δὲν νομίζομεν, ὡς τινες ἤξιωσαν, ὅτι ὁ Μιθριδάτης ἐπέστησεν ἰδίως τὴν προσοχὴν εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ τὸν πολὺν ὑπὲρ ἐλευθερίας ζῆλον τῆς πόλεως ταύτης καὶ τὴν συνδρομὴν τὴν ὁποίαν ἤλπισε ν' λάβῃ παρ' αὐτῆς εἰς τὸν προκείμενον μέγαν ἀγῶνα. Ἐκ τῶν ἐγκρίτων Ἀθηναίων τῆς ἐποχῆς ταύτης οἱ μὲν ἐνόμιζον ἀδύνατον ν' ἀντιταχθῶσιν εἰς τοὺς Ρωμαίους, οἱ δὲ ἐφρόνουν ὅτι, καὶ ἂν ὑπερισχύσῃ ὁ Μιθριδάτης, θέλουσιν ἀπλῶς μεταβάλλει δεσπότην, καὶ ἄλλοι, ἀρκοῦμενοι ὁποσδήποτε εἰς τὰ ἀγαθὰ ὅσα παρείχεν αὐτοῖς ἡ ὑφισταμένη εἰρήνη, δὲν ἤθελον ἐν γένει τὴν μετακίνησιν τῶν καθεστώτων. Ὀλίγοι δὲ μόνον ἐκ τῶν ἐπισήμων πολιτῶν ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἀναρρίψωσι τὸν κύβον πρὸς ἀνάγκησιν τοῦ ἀρχαίου τῆς πατρίδος ἀξιώματος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ὀλίγοι οὗτοι ἠδύνατο νὰ παρασύρωσι, καθὼς καὶ παρέσυραν τῶντι, τὸν δῆμον, ὅστις, μὴ ἔχων τί νὰ ἀπολέσῃ, εὐκόλως ἐπεχείρει πάντα νεωτερισμόν. Ἄλλ' ὁ δῆμος ἐκεῖνος πρὸ καιροῦ ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο ἀπόλεμος καὶ ἀνεπιτήδειος νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὰς πολυειδεῖς θυσίας ὅσας ἀπαιτεῖ πᾶς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶν. Πλὴν τούτου ἐν τῇ Ἀττικῇ συνέβησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἐξήκοντα ἔτη γεγονότα τινὰ ἐπενεγκόντα εἰς αὐτὴν καὶ συμφορὰς ὄχι μικράς. Τὰ δυστυχήματα ταῦτα ἦσαν δύο δουλικαὶ στάσεις, ὧν ἡ μὲν ἐγένετο μεταξὺ τοῦ 134 καὶ 131 ἔτους, ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ 104 καὶ 101, ἀμφότεραι δὲ ὑπῆρξαν σύγχρονοι τῶν δύο μεγάλων δουλικῶν στάσεων αἵτινες τότε συνετάραξαν τὴν Σικελίαν. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν Ἀττικῇ γενομένων τούτων κινήματων δὲν ἀπέβη σπουδαῖον· οἱ ἀποστήσαντες δὲν ὑπερέβαινον πολὺ τοὺς χιλίους, τὸ δὲ κακὸν ἐξετάθη μὲν καὶ εἰς Δῆλον καὶ εἰς ἄλλους τόπους, ἀλλὰ διὰ ταχείας καὶ αὐστηρᾶς κολάσεως περιεστῆλη ἀπανταχοῦ. Τὸ δεύτερον ὅμως λέγεται πολὺ δεινότερον, διότι τότε πολλαὶ μυριάδες τῶν οἰκετῶν ὅσοι δεδεμένοι εἰργάζοντο τὰ μεταλλεῖα τοῦ Λαυρείου, φονεύσαντες τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλλων φύλακας, κατέλαβον τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρόπολιν καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐξεπόρθησαν τὴν Ἀττικὴν. Ὡστε ἡ χώρα ἔπαθε πολλὴν ἐκ τούτου ζημίαν, ὁ δὲ Μιθριδάτης δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ ἀξιόλογον συνδρομὴν παρὰ τῶν Ἀθηναίων, οὕτως ἐχόντων ἠθικῶς καὶ ὕλικῶς. Ἐπέζητησε δὲ τὴν κατοχὴν τῆς Ἀττικῆς, πιθανώτατα διότι οὐδαμοῦ ἄλλου τῆς Ἑλλάδος ἠδύνατο νὰ εὔρη φρούριον ἀσφαλέστερον καὶ ὀρητήριον προσφυέστερον ἢ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὸν Πειραιᾶ, πόλεις, αἵτινες ἔσφωρον τὰ δυσπόρθητα αὐτῶν τείχη, ἐνῶ τὰ τείχη τῶν ἄλλων ἑλληνίδων πόλεων εἶχον καταλυθῆ πρὸ 60 ἐτῶν· ἰδίως δὲ ὁ Πειραιεὺς ἔκειτο ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀσίας θαλάσσης, τῆς ὁποίας ἐκράτει ἤδη ὁ βασιλεὺς τοῦ Πόντου. Ἄλλως τε ἅπασαι αἱ περιπέτειαί τῆς τε συμμαχίας ταύτης καὶ τῶν διαπραγματεύσεων ὅσαι προηγήθησαν αὐτῆς μαρτυροῦσι τὴν θλιβερωτάτην ἠθικὴν ἀλλοίωσιν ἣν εἶχε ἤδη πάθει ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις. Τὸς περὶ τούτου λεπτομερείας μανθάνομεν παρὰ τοῦ Πλουτάρχου ἐν βίῳ Σύλλα, παρὰ τοῦ Ἀππιανοῦ, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ Ποσειδωνίου, τὸν ὁποῖον μὴ σφζόμενον παρατίθησιν ὁ ἐν τῇ 3 ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. ἀκμάσας Ἀθηναῖος ὁ ἐκ Ναυκράτιδος τῆς Αἰγύπτου, ὅστις, συγγράψας πόνημα ἐπιγραφόμενον «Δειπνοσοφισταί» καὶ συγκείμενον ἐκ βιβλίων 15, περιέσωσεν εἰς ἡμᾶς ἐκ συγγραφέων μετὰ ταῦτα ἀπολεσθέντων, πλείστας ὅσας πολυτίμους εἰδήσεις περὶ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, φιλολογίας καὶ ἀρχαιολογίας. Καὶ ἴσως μὲν ὁ Ἀθηναῖος καὶ ὁ Ποσειδώνιος ἀσχημίζουσι παρὰ τὸ ἀληθὲς τὸν πρωταγωνιστὴν τοῦ ἀνὰ χεῖρας δράματος, ἦτοι τὸν σοφιστὴν Ἀθηναῖον· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδ' ὁ Πλούταρχος εἶναι πολὺ περὶ τὴν κατάκρισιν αὐτοῦ μετριώτερος. ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ἂν ἡ εἰκὼν ἦν πρόκειται ἤδη νὰ ἀντιγράψωμεν ἐνταῦθα μετέχῃ κατὰ τι τῆς γελοιογραφίας, ἡ γελοιογραφία εἶναι ἕξ ἐκείνων αἵτινες σφόδρα ὁμοιάζουσι πρὸς τὸ πρωτότυπον,

